

Openstellingsbesluit GLB Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn jonge landbouwers provincie Gelderland 2024

Bekendmaking van het besluit van 24 juli 2024- zaaknummer 2024-009623 tot vaststelling van een regeling.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Gelet op artikel 1.2 van Hoofdstuk 1 en paragraaf 2, Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn jonge landbouwers van Hoofdstuk 2 van de Verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Gelderland;

Besluiten:

- I. Voor deze openstelling een budget van € 955.998 beschikbaar te stellen, geheel bestaande uit middelen van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.
- II. Dat aanvragen kunnen worden ingediend van 2 september 2024 9.00 uur tot en met 28 november 2024 17.00 uur;
- III. De volgende nadere regels vast te stellen;

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In aanvulling op artikel 1.1 van de Verordening wordt in deze nadere regels verstaan onder:

- a. agroforestry: agroforestry verwijst naar landbouwsystemen en -praktijken die houtige meerjarige planten (bomen en struiken) bewust combineren op hetzelfde stuk land waar ook andere landbouwgewassen worden geteeld of veehouderij plaatsvindt. Er vindt daarmee een ecologische en economische wisselwerking plaats tussen houtige en niet-houtige onderdelen van landbouwsystemen. In Nederland vallen ook voedselbossen onder de definitie van agroforestry.
- b. kleinschalige windturbines: turbines met een ashoogte tot maximaal 15 meter en een vermogen tot maximaal 20 kW die windenergie omzetten in elektriciteit door middel van een generator ten behoeve van gebruik op het eigen bedrijf.
- c. landbouwbedrijf: alle bij de Kamer van Koophandel ingeschreven eenheden op het grondgebied van Nederland die voor landbouwactiviteiten (als bedoeld in bijlage 1 VWEU) worden gebruikt en door een landbouwer worden beheerd.
- d. regelbare drainage: bij regelbare drainage wordt overtollig, ondiep grondwater niet meteen afgevoerd maar langer vastgehouden in de bodem. Door de ontwateringsbasis in hoogte te variëren kan de intensiteit van de drainage worden ingesteld.
- e. verordening: verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 provincie Gelderland.
- f. voedselbos: een door mensen ontworpen productief ecosysteem naar het voorbeeld van een natuurlijk bos, met een hoge diversiteit aan meerjarige en/of houtige plantensoorten die deels voor de mens als voedsel dienen (vruchten, zaden, bladeren, stengels, wortels).
- g. zelfrijdende werktuigen: volledig zelfrijdende of autonome werktuigen zijn werktuigen gecombineerd met een voertuig met een eigen aandrijving. Dit voertuig is dan voorzien van een motor. Volledig zelfrijdende of autonome werktuigen behoeven geen bestuurder terwijl bij semiautonome werktuigen de bestuurder ondersteund wordt door slimme sensoren, cameratechnieken en systemen.

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

In aanvulling op artikel 2.2.2 van de Verordening kan alleen subsidie worden verstrekt voor productieve investeringen groen-blauw of dierenwelzijn zoals opgenomen in bijlage 1 bij dit openstellingsbesluit.

Artikel 3 Aanvrager

Overeenkomstig 2.2.3 van de Verordening wordt subsidie verstrekt aan jonge landbouwers of een samenwerkingsverband van jonge landbouwers als bedoeld in artikel 2.2.1 van de Verordening.

Artikel 4 Aanvraagvereisten

1. In afwijking van artikel 1.6 van de Verordening bevat de aanvraag geen projectplan.
2. In aanvulling op artikel 1.6 van de Verordening bevat de aanvraag, in het geval dat de aanvrager voor de investeringen vergunningplichtig is, een bewijsstuk van de aanvraag van een vergunning dan wel van de reeds verkregen vergunning.

3. De aanvraagvereisten uit artikel 2.2.4 van de Verordening zijn niet van toepassing op dit openstellingsbesluit.

Artikel 5 Subsidiabele kosten

1. Overeenkomstig artikel 2.2.5, eerste lid van de Verordening zijn kosten zoals bedoeld in artikel 1.8 onder e van de Verordening subsidiabel.
2. Subsidiabele kosten worden berekend volgens artikel 1.9a uit de Verordening.

Artikel 6 Niet subsidiabele kosten

1. In aanvulling op artikel 1.10 van de Verordening komen niet voor subsidie in aanmerking:
 - a. kosten voor de aanschaf van zelfrijdende werktuigen met uitzondering van investeringen die ingediend worden onder categorie 2 (Biodiversiteit en biologische bestrijding) en categorie 1 (Energie en klimaat) van de investeringslijst uit bijlage 1.
 - b. kosten voor abonnementen op software-updates en servicecontracten.
 - c. kosten voor apparatuur benodigd voor het aflezen van de ICT en sensor techniek waaronder computers, laptops, tablets en smartphones.
2. Indien er een aanvraag wordt gedaan voor een investering ten behoeve van energieopwekking, dan moet de opgewekte energie gebruikt worden door de eigen landbouwonderneming, het worden van (netto)energieleverancier is niet subsidiabel.

Artikel 7 Subsidiehoogte

Onverminderd de artikelen 1.2 en 2.2.7 van de Verordening geldt dat:

- a. De subsidie 55% van de subsidiabele kosten bedraagt;
- b. De subsidie minimaal € 20.000 bedraagt;
- c. De subsidie minder dan € 125.000 bedraagt.

Artikel 8 Weigeringsgronden

Onverminderd artikel 1.5 van de Verordening wordt subsidie geweigerd indien de aanvrager in hetzelfde aanvraagtijdstip al voor dezelfde investeringen een aanvraag om subsidie heeft ingediend op grond van deze paragraaf.

Artikel 9 Selectie en rangschikking

1. Een aanvraag om subsidie kan betrekking hebben op meerdere investeringscategorieën.
2. In aanvulling op artikel 1.12, vijfde lid, onderdeel c van de Verordening wordt bij een aanvraag bestaande uit investeringen binnen meerdere investeringscategorieën voor de rangschikking het per investeringscategorie aan de investeringen toegekende aantal punten opgeteld en vervolgens door het aantal investeringscategorieën gedeeld.
3. Voor de rangschikking van aanvragen als bedoeld in artikel 1.12 lid 1 sub c en artikel 2.2.8 van de Verordening worden de scores van de investeringslijst in bijlage 1 gehanteerd.
4. In afwijking van artikel 2.2.8 lid 3 krijgen landbouwers met een biologische bedrijfsvoering en landbouwers die omschakelen naar biologische landbouw geen extra punt toegekend.
5. De aanvragen worden gerangschikt op volgorde van puntenaantal beginnend bij de aanvraag met de meeste punten.

Artikel 10 Voorschot en deelbetalingen

In afwijking van de artikelen 1.17 en 1.18 van de Verordening verstrekken Gedeputeerde Staten geen voorschot of deelbetaling.

Artikel 11 Verplichtingen

1. In aanvulling op artikel 1.15 van de Verordening is de subsidieontvanger verplicht de aanvraag tot subsidievaststelling binnen één jaar na dagtekening van subsidieverlening in te dienen.
2. In aanvulling op artikel 1.7 van de Verordening gelden voor de vaststelling van subsidies die zijn verleend in het kader van dit openstellingsbesluit alle regels volgens arrangement 2, zoals opgenomen in artikel 1.20 van de Verordening.
3. De subsidieontvanger toont aan dat de verplichting, genoemd in artikel 1.20, vierde lid, onder b van de Verordening, is voldaan door middel van een foto van de gerealiseerde investering.
4. In aanvulling op artikel 1.22 van de Verordening kan de subsidieontvanger maximaal één wijzigingsverzoek indienen binnen in de aanvraag aangegeven investeringscategorieën en is het niet mogelijk om van investeringscategorie te wijzigen.

Artikel 12 Publicatie en inwerkingtreding

Dit besluit wordt geplaatst in het Provinciaal Blad en treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 13 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als Openstellingsbesluit GLB Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn jonge landbouwers provincie Gelderland 2024.

Gepubliceerd te Arnhem

namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

*Marjoos van den Berg
Teammanager Agrifood*

namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

*Marjoos van den Berg
Teammanager Agrifood*

Toelichting bij Openstellingsbesluit GLB Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn jonge landbouwers provincie Gelderland 2024

LEESWIJZER

Voorliggend openstellingsbesluit moet in samenhang gelezen worden met de Verordening Europese landbouwsubsidies 2023-2027 van de provincie Gelderland. Met dit openstellingsbesluit zijn de algemene en slotbepalingen uit de Verordening van toepassing op een aanvraag. In het bijzonder zijn de voorwaarden uit paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Verordening – de maatregel Productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn – van toepassing: de artikelen 2.2.1 tot en met 2.2.8.

I. Algemeen

Voorliggende regeling is een regeling vanuit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) in de Provincie Gelderland. Het GLB loopt van 2023 tot en met 2027. Alle projecten moeten voor 1 april 2029 worden vastgesteld. Het programma is gericht op slimme veerkrachtige landbouw, milieu-, biodiversiteits- en klimaatdoelen en brede plattelandsontwikkeling.

De maatregel voor productieve investeringen groen-blauw en dierenwelzijn (gericht op bedrijfsverduurzaming) is vooral bedoeld om de aanschaf van moderne installaties en machines te stimuleren, waarmee landbouwers het eigen bedrijf kunnen verduurzamen. Dit doen zij door met specifieke investeringen een bijdrage te leveren aan de milieu- en klimaatdoelen en het efficiënt gebruiken van natuurlijke hulpbronnen, zoals water en bodem en biodiversiteit. Ook is er binnen deze regeling ruimte voor investeringen met betrekking tot dierenwelzijn. Investeringen die alleen of hoofdzakelijk gericht zijn op verbetering van de rentabiliteit van bedrijven en vervanging van dezelfde goederen die al op het bedrijf aanwezig zijn komen niet voor op de lijst.

Gedeputeerde Staten van Gelderland stellen een lijst vast met innovatieve duurzame investeringen die relevant zijn voor de bedrijfsvoering van landbouwers in Gelderland. Op deze lijst zijn alleen investeringen opgenomen die voldoen aan de minimale bijdrage aan de doelen voor verduurzaming. De score per investeringscategorie is bepaald op basis van de mate waarin de investering bijdraagt aan de innovatie, effectiviteit, haalbaarheid en efficiëntie. De investeringen zijn zo gekozen dat zij bijdragen aan één of meerdere doelstellingen (Strategic Objectives; SO's) behorend bij deze interventie, zoals die benoemd zijn in het Nationaal Strategisch Plan (NSP), de Nederlandse uitwerking van het Europese GLB, namelijk:

- SO1 Het bieden van steun met het oog op een leefbaar bedrijfsinkomen en veerkracht van de landbouwsector in de hele Unie, ten behoeve van een grotere voedselzekerheid voor de lange termijn, van een meer diverse landbouw, en van een economisch duurzame landbouwproductie in de Unie.

- SO2 Vergroting van de marktgerichtheid en het concurrentievermogen van landbouwbedrijven voor zowel de korte als de lange termijn, onder meer door meer aandacht voor onderzoek, technologie en digitalisering.
- SO4 Bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering, onder meer door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en meer koolstof vast te leggen, en duurzame energie te bevorderen.
- SO5 Bevordering van de duurzame ontwikkeling en het efficiënte beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht, onder meer door de afhankelijkheid van chemische middelen te verkleinen.
- SO6 Bijdragen tot het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot versterking van ecosysteemdiensten en tot de instandhouding van habitats en landschappen.
- SO9 Beter inspelen door de landbouw van de Unie op de maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid, onder meer wat betreft hoogkwalitatief, veilig en voedzaam voedsel dat op duurzame wijze is geproduceerd, en voorts vermindering van de voedselverspilling, verbetering van het dierenwelzijn, en bestrijding van antimicrobiële resistentie.

Landbouwbeleid provincie Gelderland

De provincie Gelderland heeft het beleid voor de land- en tuinbouw vastgesteld in de [Kadernota Agrifood 2021-2030](https://media.gelderland.nl/Kadernota_Agrifood_2021_1a5c3087e4.pdf): media.gelderland.nl/Kadernota_Agrifood_2021_1a5c3087e4.pdf. De Gelderse boeren en tuinders zijn belangrijk voor de productie van ons voedsel, voor de economie en voor de leefbaarheid op het platteland. Daarom ondersteunen we hen richting verduurzaming, waarbij het behouden van een goed verdienmodel heel belangrijk is.

Het beleid kent vormen van steun om agrariërs *richting te geven* (zoals concrete doelen en kpi's), te helpen met *kennis en innovatie* (zoals innovatiemakelaar, fieldlabs), zaken *mogelijk te maken* (zoals subsidieregelingen) en hen te belonen voor hun inspanningen (zoals een beheersvergoeding of promoties).

De Kadernota Agrifood uit 2021 zet vooral in op de ontwikkeling richting natuurinclusieve kringlooplandbouw met een goed verdienmodel. De nieuwe coalitie is in 2023 gestart met actualisering van het beleid, dat onder meer inhoudt dat ook andere bedrijfsontwikkelrichtingen gesteund gaan worden.

Innovatie c.q. modernisering is een belangrijke wijze om te komen tot een duurzame landbouw. Om de innovatie in de landbouw aan te jagen kan het helpen om de landbouwsector te steunen met investeringen in fysieke maatregelen. Met het voorliggende openstellingsbesluit wordt dit mogelijk gemaakt: er kan subsidie worden verstrekt aan aanvragers voor investeringen op het gebied van water, biodiversiteit, energie en klimaat, veehouderij en precisielandbouw. Een groot deel van de Gelderse agrariërs heeft immers met opgaven op die gebieden te maken.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

Op basis van de investeringslijst in bijlage 1 van het openstellingsbesluit kan aangegeven worden voor welke investeringen in welke investeringscategorieën subsidie wordt aangevraagd. Alleen investeringen die direct aansluiten bij de voorwaarden en omschrijvingen uit de investeringslijst komen voor subsidie in aanmerking.

Artikel 3 Aanvrager

Subsidie wordt enkel en alleen verstrekt aan jonge landbouwers of samenwerkende jonge landbouwers. Bij samenwerking kunnen investeringsplannen worden gebundeld. Een jonge landbouwer is in ieder geval jonger dan 40 jaar en bedrijfshoofd van het landbouwbedrijf op het moment van de aanvraag. De voorwaarden voor jonge landbouwers zijn opgenomen in artikel 2.1.1 van de Verordening.

Artikel 4 Aanvraagvereisten

In de aanvraag om subsidie moeten de begrote kosten duidelijk worden gespecificeerd aan de hand van bijvoorbeeld een offerte of kostenspecificatie. Op de offerte dienen de investeringen uitgebreid gespecificeerd te worden zodat vanuit de onderbouwing met de offerte een duidelijke link gelegd kan worden met de aangevinkte investeringscategorie.

Subsidie wordt alleen aan landbouwers verstrekt. Om aan te tonen dat sprake is van een landbouwbedrijf, wordt de inschrijving van het landbouwbedrijf bij de Kamer van Koophandel gecontroleerd. Wanneer de investeringen vergunningplichtig zijn, moet bij de aanvraag een bewijs van aanvraag van de vergunning of het besluit op de vergunningaanvraag worden overlegd. Voor investeringen in stuwen en peilgestuurde drainage dient u voor een vergunning contact op te nemen met uw waterschap.

Artikel 5 Subsidiabele kosten

Subsidiabele kosten kunnen enkel bestaan uit overige kosten (kosten bij derde partijen, ook wel 'kosten derden' genoemd) ten behoeve van de voorgenomen investeringen. De subsidiabele kosten worden berekend overeenkomstig artikel 1.9a van de Verordening. Dit houdt in dat de begroting op basis van werkelijke kosten wordt opgesteld. Afrekening van de subsidie vindt plaats op basis van een foto over de gerealiseerde investeringen. De begroting bevat altijd kosten exclusief BTW. Alleen wanneer een aanvrager BTW niet kan verrekenen, kan BTW worden opgevoerd als kosten. Een onderneming kan BTW altijd verrekenen met de belastingdienst waardoor BTW niet subsidiabel is.

Artikel 6 Niet subsidiabele kosten

Deze regeling is gericht op enkel het subsidiëren van nieuwe investeringen in bedrijfsmiddelen voor het landbouwbedrijf. Kosten voor bijvoorbeeld het gebruik of beheer van de investering, bijvoorbeeld een machine, zijn niet subsidiabel. Ook kosten van investeringen die in relatie staan tot energieopwekking die verder gaat dan het eigen gebruik op het landbouwbedrijf, zijn niet subsidiabel.

Artikel 7 Subsidiehoogte

De subsidie bedraagt 40% van de kosten van de investeringen wat betekent dat de eigen bijdrage minimaal 60% bedraagt.

[De toelichting op artikel 7 bevat een kennelijke verschrijving, hier wordt bedoeld: De subsidie bedraagt 55% van de kosten van de investeringen wat betekent dat de eigen bijdrage minimaal 45% bedraagt.]

Artikel 8 Weigeringsgronden

Als sprake is van meerdere aanvragen van een aanvrager, die betrekking hebben op dezelfde investering, dan wordt alleen de eerst ingediende aanvraag in behandeling genomen.

Artikel 9 Selectie en rangschikking

Per aangevinkte categorie uit de investeringslijst kan een puntenscore worden behaald. Als sprake is van meerdere investeringscategorieën in een aanvraag, dan worden de puntenscores gemiddeld. Dit wil zeggen dat de scores van de aangevinkte investeringscategorieën bij elkaar worden opgeteld en gedeeld worden door het aantal investeringscategorieën. Uiteindelijk wordt op basis van het subsidieplafond subsidie toegekend aan de hoogst scorende aanvragen.

Voorbeeld: een aanvrager vraagt subsidie aan voor de volgende investeringen en investeringscategorieën, de te behalen puntenscore is dan als volgt:

Investeringscategorie	Score	Aantal investeringen	Behaalde score
Agroforestry	18	Vijf bomen	18
Onkruid-, plaag- en ziektebestrijding	15	Een schoffelwerktuig	15
		Totaal	33
		Definitief behaalde score	16,5 (33 / 2)

De doelen binnen dit openstellingsbesluit zijn breed gericht waardoor geen specifieke aandacht uitgaat naar biologische landbouw. Alle vormen van landbouw, dus ook gangbare landbouw kan bijdragen aan de doelen voor klimaat, milieu en water. Door alleen biologische landbouw extra te stimuleren door hiervoor meer punten toe te kennen, worden de doelen niet maximaal behaald. De provincie Gelderland wil met deze regeling een grote groep landbouwers bereiken, omdat de milieuwinst op doelen niet alleen bij biologische landbouw te behalen is. De provincie Gelderland wil bewusts elke landbouwer stimuleren waardoor een biologische landbouwer of landbouwer in omschakeling naar biologische landbouw geen extra punten kan behalen in een aanvraag.

Artikel 11 Verplichtingen

Binnen een jaar na subsidietoekenning moet het investeringsplan zijn uitgevoerd en de kosten van de investeringen gemaakt zijn. Vanaf het moment van indienen van de aanvraag mag al gestart worden met het doen van investeringen. Uitbetaling van de subsidie vindt plaats op basis van het overleggen van een prestatieverklaring, een bewijs waaruit blijkt dat de investeringen ook daadwerkelijk gerealiseerd

zijn. Als prestatieverklaring kan worden volstaan met het overleggen van een foto. Per aanvraag kan tijdens de uitvoering van het investeringsplan eenmaal een wijzigingsverzoek worden ingediend. Dit wijzigingsverzoek kan zien op bijvoorbeeld wijziging van partners. Verlenging van de looptijd van het investeringsplan is niet mogelijk.

Bijlage 1 Lijst met investeringscategorieën

Water

Ca-te-go-rie	Investering	Wel/niet subsidiabel	Pun-ten
1	Regelbare drainage	Subsidiabel: De aanschaf en aanleg van: • Regelbare drainage • De aanpassing van bestaande drainage met een extra ont-luchtingsdrain, waardoor deze regelbaar wordt	18
2	Stuwen	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: • Waterconserveringsstuw • Knijpstuw • Zoete stuw	17
3	Ondergrondse water-berging	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: • Voorzieningen voor ondergrondse wateropslag, waaronder freshmaker, kreekrug- infiltratiesystemen en diepdraininfil-tratie	18
4	Materieel voor bewer-king van percelen ge-richt op vermindering perceelafspoeling	Subsidiabel Aanschaf van: • Drempelmachine voor ruggenteelten • Wafeltjesmachine	18
5	Waterbesparende preci-sieberegening en irriga-tie	Subsidiabel De aanschaf en aanleg van: • Dripirrigatie/druppelslangen, inclusief besturing voor bere-gening/irrigatie en fertigatiesystemen • Aanschaf vlaksproeiers (alleen in combinatie met berege-ningsbomen) • Aanschaf beregeningsboom • RWS (Root Watering System) • Sub-surface druppelirrigatie • Flippers en vernevelaars • Laagvolume sproeier ten behoeve van nachtvorstbestrijding • Elektrische aansturing van deze beregeningsbevoeiingsap-paratuur • Debietmeter voor pomp + telemetrie ten behoeve van het gebruik van bovenstaande investeringen • Software voor alle soorten sensor-gestuurde irrigatie, in combinatie met bovenstaande investeringen Niet subsidiabel • Reguliere beregeningshaspels, inclusief slang • Pompen • Aggregaat • Sproeibomen voor gewasbescherming • Reservoir voor opslag van beregeningswater/ bevoeiings-water	18
6	Waterbeheervoorzienin-gen ter verlaging van risico's van verontreini-	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Overdekte of onoverdekte verharde, vloeistofdichte vul- en wasplaats voor spuitmachines, inclusief een voorziening	16

	ging door erfafspoeling bij een veehouderij of door afvalwater uit de veehouderij, akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegronds- of bedekte teelt	voor opvang en opslag en zuivering of verdamping van waswater. - Een vloeistofdicht biologisch zuiveringssysteem of de aanschaf van zuiveringssystemen die werken op basis van ozon of UV voor het zuiveren van was- en spoelwater van spuitmachines. - Systemen voor de verdamping van was- en spoelwater van spuitmachines. - Aanleg en inrichting van een erf waarbij erfwater wordt opgevangen voor afvoer of verwerking middels zuiveren of verdampen voor een gesloten erf voor gewasbeschermingsmiddelen. - Kistenwasser, inclusief opvang restwater voor afvoer of verwerking middels zuiveren of verdampen. - Een waterdichte opvangput waarmee verontreinigd afvalwater van het bedrijf gescheiden blijft van regulier rioolsysteem, inclusief de buizen, goten, richels voor afvoer - Aanvullende erf- en zuiveringsvoorzieningen voor de bollen- teelt met spoelwater - Helofytenfilter voor het zuiveren afspoelend water van het erf of voor gebruik in de erfsloot - Opvang- en afvoersysteem van perssappen onder sleufsilos Niet subsidiabel - Systemen voor het lozen van drain- of afvalwater vanuit kassen - Overkapping voor een voederopslag - Overkapping voor een mestopslag - Kosten voor herinrichting van het erf - Erfverharding welke niet noodzakelijk is voor bovenstaande investeringen - Hemelwatersysteem waaronder dakgoten, buizen voor afvoer en reguliere riolering - Kuilplaten - Installaties of machines voor opvang van perssap of percolaat indien een overloopvoorziening is of wordt aangebracht naar het reguliere riool, de bodem of het oppervlaktewater.	
7	Bovengrondse wateropvang (inclusief hemelwateropvang)	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: - Waterbassins en silo's ten behoeve van hemelwateropvang inclusief bijbehorende pijpleidingen en voorzieningen ten behoeve van de opvang van hemelwater van daken. - Bijbehorende kosten voor, hekwerk, taludbescherming, graafwerk en de aanleg van een opvangput voor hemelwater dat gebruikt wordt voor het verdund uitrijden van mest.	17
8	EC meters en monitoringssensoren	Subsidiabel: Aanschaf en aanleg van: - EC meters en monitoringssystemen voor het bepalen van vocht-, zuur- en zoutgehalte - Continuometers - Grondwatermeters - Oppervlaktewatermeters bij berekening uit oppervlaktewaters - Penetrometers - PH meters - Vochtsensoren - Monitoringssensoren voor nitraat en fosfaat voor zowel bodem als oppervlaktewater	18

Biodiversiteit en biologische bestrijding

Ca-te-go-rie	Investering	Wel/niet subsidiabel
1	Autonome en semi-autonome niet-chemische bestrijding	Subsidiabel Aanschaf van: - Autonome en Semi-autonome systemen die ziekten/plagen/onkruiden herkennen en op duurzame wijze bestrijden in het veld - Thermisch - Mechanisch - Laser - Elektrisch - Systemen ten behoeve van niet-chemische bestrijding van schadelijke insecten Niet subsidiabel - Sorteermachines
2	Strokenteelt en vaste rijpaden	Subsidiabel Aanschaf van: - Zaaimachines voor inzaaien voor "ondergewassen" zoals gras bij mais - Strokenfrees of strokenploeg - Zaai- en oogstmachines of andere aangepaste machines voor gewasmanagement, zoals onkruidbestrijding - Machines, hulpmiddelen of aanpassingskosten voor het overschakelen op een teeltsysteem met een vaste werkbreedte - Aanpassing van machines voor het werken met vaste rijpaden waarbij onbereden bedden ontstaan - Zelfrijdende machines voor strokenteelt - GPS/GIS of aanpassingen aan de apparatuur in combinatie met bovenstaande investeringen
3	Agroforestry	Omschrijving Teelt van houtige gewassen (bomen en struiken) gecombineerd met veeteelt, groenteteelt of akkerbouw op hetzelfde perceel landbouwgrond. De houtige gewassen zijn bedoeld voor de productie van fruit, noten of bessen. Subsidiabel Aanschaf en aanleg/aanplant van: - Aangepaste machines voor gewasmanagement van houtige gewassen die gecombineerd worden met akkerbouw, groenteteelt of grasland (voor veehouderij), waaronder oogstmachines, snoeimachines en materiaal voor boombescherming - Plantgoed van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van fruit- of nootproductie van het bedrijf die bewust gemengd worden met akkerbouw, groenteteelt of grasland (voor veehouderij) op hetzelfde landbouwperceel - Plantgoed van houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken) ten behoeve van een perceel voedselbos op landbouwgrond (gewascode 1940), waarbij bomen en struiken voor eetbare producten zorgen - Bomen, struiken en windsingels op bouwland. - Voederhaag en voederbomen. - Kosten voor grondbewerking, aanplant/inzaaien ondergroei van boomstroken en boombescherming. Niet subsidiabel - Aanplant van houtige, meerjarige gewassen, bomen en struiken, ten behoeve van kweekgoed (o.a. kerstbomen). - Bomen met als enkel doel hakhout. - Snelgroeiende bomen voor energieproductie (biomassa). - Niet meer dan 100 bomen/ha en niet meer dan 40% van de oppervlakte van het landbouwperceel mag struiken van éénzelfde teelt bevatten.

4	Vermindering bodemverdichting door brede banden en rupsbanden	Subsidiabel Aanschaf van: • Rupsbanden voor onder tractor of zelfrijdende oogstmachine • Luchtdrukwisselsystemen met een zodanige capaciteit dat de banden binnen 5 minuten op 2 bar kunnen worden gebracht in combinatie met maximaal vier VF banden per aangeschaft systeem
5	Onkruid-, plaag- en ziektebestrijding	Subsidiabel Aanschaf van: • Een machine waarmee ziekten, plagen of onkruiden mechanisch of met laser in het veld worden bestreden op basis van plaatsspecifieke waarneming • Camera besturing voor bestaande schoffelwerktuigen • Schoffeltuig • Mechanische loofsnijder of mechanische wortelsnijder of looftrekker • Vinger- of torsiewieders en wiedeggen • Maaiers voor paden in de fruitteelt • Doorzaaimachine voor blijvend grasland • Weed seed crusher
6	Verwerken bedrijfsgewassen tot krachtvoer en/of meststoffen	Subsidiabel Aanschaf van: • Machines of installaties om producten mee te bewerken zoals malen, pletten en snijden. • Toepassingen om (gras)klaver te verwerken zodat deze bruikbaar is als kunstmest- en krachtvoervervanger, op voorwaarde dat dit gebeurt met hernieuwbare energie (bijvoorbeeld drogen, persen, pelleteren en opslaan). Niet subsidiabel • Voermengwagen of machines voor het uitkuilen of verwerken van ruwvoer. • Opslag zoals sleufsilos en kuilplaten en silos machines of systemen om krachtvoer te verstrekken. • Maishakselaars en combines. Opmerking • Alleen machines voor eerstegraad bewerking zijn subsidiabel
7	Verwerken en toepassen van organisch restmateriaal	Omschrijving Investerings die specifiek bedoeld zijn voor de verwerking van organisch restmateriaal met als doel het verhogen van bodemkwaliteit, zoals materieel voor het maaien en ophalen van slootkanten, het verwerken en toepassen van gewasresten, maaisel van slootkanten, bermen of natuurterreinen, slootbagger of compost hiervan.
		Subsidiabel Aanschaf van: • Machines en werktuigen voor het inwerken, mulchen of onderwerken van gewasresten, ruige mest, vaste mest en groenbemester met behulp van schijven(eg), rollen, tanden of snijders. • Eco-ploeg waarmee op 15 cm diep geploegd kan worden. • Materiaal om specifiek voor het maaien van slootkanten maaisel op de kant te kunnen deponeren en ophalen voor verdere verwerking • Maai/blaas systemen voor het maaien van slootkanten • Materieel voor het verwerken van organisch restmateriaal zoals compost-verwerkers. • Baggerspuit voor het verspreiden van slootbagger over het perceel. • Lekvrije, emissie reducerende opslagplaatsen voor compost, champost en bokashi voor langere termijn (meer dan 9 maanden) • Werktuigen voor het snijden of hakselen en gelijkmatig uitstrooien van beheergras, bermmaaisel, slootmaaisel of gewasresten over landbouwgrond

	• GPS in combinatie met één van bovenstaande investeringen • Wildredder in combinatie met één van bovenstaande systemen/werktuigen Niet subsidiabel • Mestverwerkingsinstallaties • Reguliere grasmaaiers • Afleverkosten en abonnementen. • Kiepwagens, silagewagens en opraapwagens
--	---

Energie en klimaat

Categorie	Investering	Wel/niet subsidiabel	Punten
1	Machines of werktuigen met elektrische of waterstof aandrijving gericht op het uitoefenen van landbouwgerichte activiteiten	Subsidiabel Aanschaf en/of aanleg van: • Mobiele machines bestemd voor het verrichten van werkzaamheden in de land- en tuinbouw, waarbij de aandrijving is voorzien van een elektromotor en voor de opslag van energie één of meerdere accu's worden toegepast • Volledig elektrisch aangedreven tractoren en volledig elektrisch aangedreven zelfrijdende zaai-, bewerkings- en oogstmachines zoals combines of aardappelrooiers • Elektrische automatische voermachine / volledig elektrisch aangedreven voertuigen en machines voor ruwvoerverstrekking • Op waterstof aangedreven machines/werktuigen gericht op het uitoefenen van landbouwgerichte activiteiten • Oplaadpunt voor elektrisch aangedreven mobiele machines, bestemd voor het verrichten van landbouwactiviteiten, voor het elektrisch laden van accu's van eigen elektrisch aangedreven mobiele machines die zijn voorzien van een geheel of gedeeltelijke elektrische hoofdaandrijving, waarbij het oplaadpunt is opgesteld op het eigen bedrijfsterrein • Een oplaadsysteem en al dan niet de volgende onderdelen: een ontlaadsysteem, een meet- en regelsysteem, een lockerkast met een stroomafnamepunt per locker en een stekkerherkenningssysteem • Oplaadpunten en -systeem voor waterstof aangedreven machines Niet subsidiabel • Elektrische auto's, fietsen of andere vervoersmiddelen voor personen • Mest – en voerschuiven • Heftrucks, shovels, hoogwerkers en grasmaaiers • PV-systemen (zonnepanelen, fotovoltaïsch)	12
2	Aanpassing klimaatverandering	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Nachtvorst propeller • Anti hagelgeneratiesystemen • Hagelnetten • Regenkapen • Parasols ter voorkoming van zonnebrand bij fruitteelt • Insectengaas	18
3	Duurzame energie en warmtewinning	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Accusysteem voor de opslag van eigen opgewekte zonne- of windenergie	17

		• Temperatuurregulatie in bedrijfsgebouwen niet zijnde bedrijfs-woningen door warmtewisselaars, warmtepompen of aard-warmtesystemen • Kleinschalige wind turbines, met een ashoogte tot maximaal 15 meter en een vermogen tot maximaal 20 kW. • Een kleine electrolyser om zelf met duurzame energie waterstof te maken. • Slow fill installatie voor waterstof • Lichtdoorlatende zonnepanelen geïntegreerd in de teelt Niet subsidiabel • Temperatuurregulatie voor bedrijfswoningen • Zonnepanelen voor bedrijfsgebouwen	
4	Vergistingsinstallaties voor plantaardig materiaal	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Vergistingsinstallatie voor plantaardig materiaal • Bijbehorende verwerkingsinstallaties voor de verdere verwerking zodat de afzetmogelijkheden van het eindproduct worden vergroot (alleen in combinatie met aanschaf van een vergistingsinstallatie) Niet subsidiabel • Mestvergistingsinstallaties	18

Veehouderij

Ca-te-go-rie	Investering	Wel/niet subsidiabel	Pun-ten
1	Comfortabele ligplaat-sen voor melkrundvee-houderij (incl. vrouwe-lijk jongvee)	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Een mat, matras, waterbed, gelmatras voor koeien om op te rusten met voldoende indrukbaarheid conform DLG test (uitslag: blijvende elasticiteit ≥ 15 mm indrukking bij een be-lasting van 2000N per 75 cm² of DLG test goed (++)). • Een diepstrooiselbox: dik ingestrooide ligbox met zaagsel, stro, zand of ander organisch materiaal, met uitzondering van dikke fractie uit mestscheiders. Met strooiselkering aan voor- en achterzijde van de box van minimaal 15 cm hoog, gemeten loodrecht vanaf de bodem. Indien boxen in een dubbele rij liggen en aan de kopkant op elkaar aansluiten dan is daar geen strooiselkering vereist. • Een combinatie van mat of matras met diepstrooisel, waarbij indrukbaarheid mat/matras conform DLG test met uitslag goed (+) de hoogte strooiselkering loodrecht gemeten vanaf bovenkant mat/matras 8 cm. Niet subsidiabel • Alle andere varianten op rustmogelijkheden voor dieren • De stal of plek waar de matrassen of waterbedden in komen	18
2	Digitale voorzieningen voor weidegang	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Systemen ten behoeve van weidegang die diergerelateerde zaken kunnen registreren en monitoren • Trackers via een oormerk of band • Automatische weide-selectiepoorten voor toegang richting de weide • Aanschaf van software behorend bij een selectiepoort en/of GPS systeem	18

3	Mestverwerkingssystemen	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • monomestvergisters met een maximale omvang van 25.000m³ mest • Alle mestverwerkingsinstallaties al dan niet in combinatie met een monomestvergistingsinstallatie voor de verdere verwerking van de vergiste mest tot een hoogwaardige meststof zoals compost, korrels, vloeibare stikstofhoudende kunstmeststoffen. • Installaties voor het drogen, opschonen en comprimeren van het gas uit eigen installatie • Installaties voor het opslaan van gecompriemd biogas uit eigen installatie in flessen/containers voor mobiel transport, ten bate van eigen gebruik. Niet subsidiabel Een aansluiting op een mestscheidingsinstallatie. Opmerkingen Aanvragers komen slechts in aanmerking voor subsidie voor indien er niet ook een verleningsbeschikking is ontvangen voor de SDE++ regeling.	16
4	Mestscheidingsinstallaties	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Mechanische mestscheidingsapparatuur zodat de ruwe mest door de mechanische bewerking wordt gescheiden in een dikke fractie en een dunne fractie. • Stikstofkrakers	18
5	Niet digitale voorzieningen voor weidegang voor graasdiere	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Een oversteekplaats zoals een koetunnel • Veeroosters • Mobiele melkrobot en mobiele melksystemen • Schuilmogelijkheden • Voorzieningen ter voorkoming van hittestress • Voorzieningen voor het beschermen van vee tegen wolven Niet subsidiabel • Kavel- en koepaden	18
6	Stalklimaat	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Koelsystemen voor dieren; water mistvernevelsystemen en airco • Automatisch gecontroleerde natuurlijke ventilatie (ACNV) • Voor kraamstal zeug en biggen: Directe warmtebron, infrarood paneel, vloerverwarming en/of (vloer)koeling voor zeugen • Voor pluimvee: Infraroodpanelen en/of vloerverwarming voor het verwarmen van jonge kuikens • Voor pluimvee en varkens: Daglichtvoorzieningen die minstens 2% van het vloeroppervlak beslaan met lichtdoorlatende wand-of dakplaten Niet subsidiabel Elektrische stalverlichting	17
7	Brongerichte maatregelen en emissiearme stalsystemen varkenshouderij	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: • Dagontmestingsystemen (dagelijkse verwijdering van mest) met een mestband/mestschuif onder de roosters of die spoelen met mest of ammoniakarme vloeistof	18

		- Mestpan met mestkanaal met koelsysteem en waterkanaal onder het kraamhok Niet subsidiabel: - Sloopkosten bestaande systemen - Systemen zonder RAV-code Opmerking Alleen subsidiabel zijn systemen die aan de maximale emissiewaarden voldoen per 1/1/2020 en voor IPCC bedrijven: - Gespeende biggen – 0,21 kg NH3 per dierplaats per jaar (RAV: D1.1.18) - Kraamzeugen – 2,5 kg NH3 per dierplaats per jaar (RAV D1.2.20) - Guste en drachtige zeugen – 1,3 kg NH3 per dierplaats per jaar (RAV D13.16) - Vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking (RAV D3.2.19)	
8	Gedeeltelijk dichte vloer in hokken voor biggenopfok	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: Minimaal 40% van de totale vloeroppervlakte met een dichte kunststof vloer voor biggenopfok	18
9	Technieken die uitkomst van eieren in vleeskuikenstallen mogelijk maken	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: - Systemen voor uitbroeden eieren en opfokken vleeskuikens met aparte vervolghuisvesting welke voldoen aan specificaties RAV lijst E 5.9 Niet subsidiabel - Bouw en verbouw van overige stalonderdelen.	16
10	Vrijloopkraamhokken zeugen	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: Vrijloopkraamhokken voor zeugen in plaats van gangbare huisvesting van kraamboxen.	18
11	Emissiearme vloeren voor stallen melkvee-houderij en vleeskal-verhouderij	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: Vloerdelen en bijbehorende technieken van emissiearme stalsystemen RAV A1.39 en RAV A1.36 Niet subsidiabel - Fundering waarop vloer ligt - Mestkelder - Muren en dak stal - Mestkanaal - Sloopkosten oude vloer	13
12	Gekartelde schoftboom en roterende koeborstel	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: - Gekartelde schoftboom inclusief bevestigingsmateriaal zoals beugelklemmen e.d. - Roterende koeborstel Niet subsidiabel - Overige kosten voor onderdelen van ligboxafscheidings, zoals de ligboxen zelf - Niet roterende koeborstel, bijvoorbeeld met een spiraalveer	18

Precisielandbouw

Cate- go- rie	Investering	Wel/niet subsidiabel	Pun- ten
1	Groei- en Oogstmoni- toring	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: - Digitale systemen ten behoeve van inzicht in oogstvariabelen, groeivariabelen (akkerbouw) en grasoogst (veehouderij) - Digitale systemen voor plaatsspecifieke opbrengstmetingen - Digitale systemen om de groei te monitoren, bijvoorbeeld door het gebruik van satelliet- of drones om data te verzamelen	18
2	Precisiebe- mesting	Subsidiabel Aanschaf en aanleg van: - Systemen die plaatsspecifiek vloeibare stikstofhoudende (kunst)meststoffen in de bodem kunnen toepassen. - Systemen om vloeibare meststoffen via druppelslangen in de juiste dosering en op het juiste moment toe te dienen aan het gewas (fertilisatie) - Systemen voor het meten van het stikstofgehalte van de toegediende mest met NIRS indien dit meteen wordt doorvertaald in het doseren van de meststoffen - Systemen voor rijenbemesting met dierlijke mest - Systemen voor het digitaal meten van opbrengsten voor opbrengstkaarten ten behoeve van plaats specifieke teeltoptimalisatie - GPS/GIS apparatuur, inclusief bodemkaart voor bovenstaande systemen (alleen in combinatie met aanschaf van bovenstaande systemen) Niet subsidiabel - Zodenbemester	18
3	Precisiege- was-be- scherming	Subsidiabel Aanschaf van: - Spruitmachine bestemd voor het toedienen van gewasbeschermingsmiddelen aan gewassen in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit- of vollegrondsteelt, of bedekte teelt waarbij het ontstaan van restvloei-stof in de spuittank wordt voorkomen of met ten minste 50% wordt gereduceerd - Machine bestemd voor plaatsspecifieke bestrijding van ziekten, plagen of onkruiden in de akkerbouw, bloembollen-, boom-, fruit-, vollegrondsteelt of bedekte teelt zonder gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen - Spruitmachine met driftreducerende technieken, zoals driftarme doppen, elektrische kantdoppen, luchtondersteuning, luchtvlloeistofmengsystemen sleepdoektechniek waardoor minimaal 95% driftreductie wordt bereikt. - Spruitmachine met volumereducerende technieken - Een spruitmachine met volledig gescheiden vloeistofsystemen voor schoon water en spuitvloeistof - Een spruitmachine waarbij de gewasbeschermingsmiddelen op het laatste moment voor het spuiten op het gewas in de spuitleiding vermengd worden door een selectieve doseringseenheid - Driftreducerende technieken, zoals driftarme doppen, elektrische kantdoppen, luchtondersteuning, luchtvlloeistofmengsystemen voor een bestaande spruitmachine die zorgen voor minimaal 95% driftreductie. - Systemen die op basis een taakkaart kunnen spuiten, eventueel in combinatie met PWM doppen (pulse width modulation) - Spotspray toepassingen: herkenning van onkruid met behulp van camera's waarna alleen het onkruid bespoten wordt (sterke middelreductie) Niet subsidiabel - Kosten voor gebruik van drift reducerende additieven Opmerkingen	17

		Het percentage restvloeistofreductie of driftreductie moet worden vermeld op de offerte.	
--	--	--	--